

Biomassaverbranding

Tekst: Monique van Loon
Foto's: AgriContent
ZLTO

De Nederlandse overheid en het agrarisch bedrijfsleven sloten in 2008 het convenant 'Schone en zuinige agrosectoren' af. Het is een voorbeeld van een privaatsamenwerking waarbij gezamenlijk en op vrijwillige basis wordt gezocht naar oplossingen die het klimaat ten goede komen. Een afspraak in het convenant

is dat 20 procent van de energie duurzaam opgewekt moet worden. Biomassaverbranding is een goed alternatief.

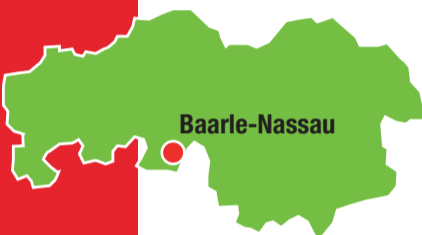
Maatschap Antens heeft goede ervaring met biomassaverbranding in kalverhouderij

Maatschap Antens heeft goede ervaring met biomassaverbranding in kalverhouderij

Verduurzamen met lokale biomassa

Maatschap Antens in Baarle-Nassau wil naar een energieneutraal bedrijf. De investering in een biomassaketel verdiende zich al in vijf jaar terug.

REPORTAGE

De gasprijs was in 2010 behoorlijk hoog', vertelt Kees Antens uit Baarle-Nassau. 'Voor de nieuwe stal zochten we naar alternatieven. Een biomassaketel bleek het gunstigst.' Het bedrijf met 1.440 kalverplaatsen gebruikt veel energie. De voeding voor de kalveren bestaat uit melkpoeder, vet en vloeibare

kaaswei. Dagelijks moet daarvoor 16.000 liter water tot 70 graden Celsius worden verwarmd en de vettank van 16 kuub moet continu 50 graden Celsius zijn.

Kees, Annelies en Rudi Antens kozen voor een Veto allesbrander van 120 kilowatt. 'De dealer had twee soorten ketels: voor snippers en pellets. De brander met snippers was financieel het aantrekkelijkst', zegt Rudi Antens.

De familie legde in de nieuwe stal vloerverwarming aan en in 2015 ook in de gerenoveerde stallen. Bij de opzet van de kalveren is er relatief minder warmte nodig voor de voeding en kan de warmte naar de vloerverwarming. Zo kan de kachel continu doorbranden en is het rendabeler om langer te verwarmen in de opstartperiode. De verwachting is dat hierdoor het antibioticagebruik afneemt.

'Met gemiddeld een kwartier arbeid per dag kost de biomassaketel weinig extra tijd. We kwamen er al snel achter dat er veel verschil is in kwaliteit en verbrandingswaarde van de partijen houtsnippers', vertelt Antens. Regelmatig zat er bouwafval tussen of werd het water niet warm genoeg. 'We hebben nu

Antens Kalverhouderij in Baarle-Nassau

Kees (60), Annelies (58) en Rudi (33) Antens houden in maatschap 1.440 witveeskalfen in Baarle-Nassau, van oudsher een gebied met veel kalverhouderij. Rudi werkte in loondienst, voordat hij in de kalveren terecht kwam. Nadat hij gedurende vier rondes het bedrijf van een oom had opgevangen, ging hij in 2010 in maatschap met zijn ouders. Familie Antens bouwde in 2010 een stal met een biomassaketel. In 2015 renoveerde ze de oude stallen. Rudi Antens is voorzitter van de onlangs opgerichte Coöperatie Duurzame Energieketen de Baronie (CDEB).

afspraken met een leverancier voor een constantere kwaliteit en verantwoorde houtsnippers.'

Rond Baarle-Nassau zitten meer kalverhouders. Die organiseerden samen met Ton van Korven, ZLTO projectleider Bio-economie, eind 2013 bijeenkomsten met gemeenten, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, RVO en provincie Noord-Brabant. Doel was een regionale gesloten kringloop op te zetten door braakliggende terreinen te benutten voor de teelt van biomassa en de aanwezige biomassa te verwaarden in eigen regio.

WIN-WINSITUATIE

'We hebben hier een bosrijk gebied. Veel snoei-hout wordt afgevoerd. Het is zonde dat dat niet in de regio blijft', stelt Kees Antens. Zijn zoon vult aan: 'Gemeenten en de provincie hebben duurzaamheidsdoelstellingen. Ons doel is voor elke partij een winst situatie te creëren. Lokale loonwerkers en boomkwekerijen kunnen materiaal en personeel leveren. Campings, industrieterreinen en agrariërs kunnen rendabele erfbeplanting zetten.'

Eind maart is de Coöperatie Duurzame Energieketen de Baronie (CDEB) opgericht. Leden zijn kalverhouders en de Agrarische Natuurvereniging Baarle-Nassau e.o.. De eerste activiteit was het aanplanten van 3,2 hectare braakliggend grond van bedrijvenpark Midden-Brabant Poort met wilgenstekjes. Wilgen groeien twintig jaar, kunnen elke twee tot drie jaar worden geoogst en hebben een opbrengst van 10 ton droge stof per jaar.

De coöperatieleden hopen dat hun voorbeeld navolging krijgt. 'Het heeft mij al veel gebracht', zegt Rudi Antens. 'Ik wil graag aan de maatschappij laten zien dat we duurzaam en verantwoord bezig zijn.'

Kalverhouder Rudi Antens is blij met goedkope energie uit lokaal geteelde biomassa.

'Economisch kan een biomassaketel heel interessant zijn'

Voor agrarische bedrijven met een hoge energiebehoefte zoals vleeskuiken-, zeugen- en kalverbedrijven kan overstappen naar een biomassaketel interessant zijn om energie te besparen. Ton van Korven, projectleider Bio-economie bij ZLTO, licht toe.

INTERVIEW

Wat zijn de voordelen van een biomassaketel?

'Biomassa verbranden is veel voordeliger dan gas stoken en levert geen extra CO₂-uitstoot op.'

Waarom stimuleert de overheid duurzame energie?

'Het Rijk heeft nationale energie-

doelstellingen. Biomassa verwaarden tot energie kan hieraan bijdragen.

'Via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is ZLTO ingezet voor kennis en contacten met agrarische ondernemers. Daaruit is onder andere de Coöperatie Duurzame Energieketen de Baronie (CDEB) opgezet.'

Hoe pakt de agrarische sector het op?

'Agrariërs schakelen snel. Ze willen van het hoge gasverbruik af. Daarvoor zijn biomassaketels aantrekkelijk. Maar elke ondernemer met een biomassaketel heeft leergeld moeten betalen. Je moet leren werken met een biomassaketel. Je levert wat gemak en tijd in, maar economisch kan het heel interessant zijn.'

Wanneer is zo'n ketel interessant?

'Bij een hoog energieverbruik. De terugverdientijd is relatief kort: vijf tot acht jaar.

'Verder past duurzame energie goed bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. Zelf zorgen voor de biomassa zoals bij de Coöperatie Duurzame Energieketen de Baronie gaat nog een stap verder.'

Waar moet een ondernemer op letten?

'Het is goed om zelf kritisch te zijn richting je installateur. Belangrijke zaken zijn welke brandstof, kwaliteitseisen brandstof, beschikbaarheid, prijs, vergunningen enzovoorts. Er is een hele wereld rondom biomassaverbranding. Daarom houdt ZLTO hierover twee bijeenkomsten op 11 mei en 16 juni.'

Zijn er subsidiemogelijkheden?

'Voor installaties tot 500 kilowatt geldt de ISDE-investeringsubsidie en voor grotere installaties de SDE-regeling. In overleg met de overheid proberen we de SDE-grens te verlagen, zodat het voor de sector interessanter wordt om te investeren.'

Verwacht u een markt voor het verbouwen van biomassa?

'Tot nu toe wordt er nauwelijks landbouwgrond voor het telen van biomassa gebruikt, maar in situaties waarbij de biomassa op het eigen bedrijf wordt gebruikt, is het al aantrekkelijk. Een rekensommen zijn snel gemaakt: 10 ton droge stof per hectare is gelijk aan 4.000 kuub gas. Een burger betaalt 68 cent per kuub. Dat is 2.500 euro per hectare.'

Ton van Korven, projectleider Bio-economie ZLTO

Agrariërs schakelen snel. Ze willen van het hoge gasverbruik af. Daarvoor zijn biomassaketels aantrekkelijk.